

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 3.
Maaliskuu.

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.
Vastaava. Toim. sihteeri.

1909
XIV:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Tietojen lisäämisestä. — Kuuromykät, nouskaamme alkoholia vastustamaan! — Keitto-
kurssit kuurom. naisia varten Helsinkiin. — Matkamuistelmia. — Urheilun alalta. — Kesä-
koulu kuuromykillä. — Tietoja kotimaasta. — Ilmoituksia.

Tietojen lisäämisestä.

Opettaja J. K. Palomaan pitämä puhe kuuromyökkäin jatkokurssien
iltamassa Turussa 19³/1 09.

Hyvät oppilaat! Mikä on se voima, joka on teidät tuonut tänne vanhaan kouluunne? Minä luulen, että se voima on teidän halunne, tahtonne oppia enemmän tietoja. Tätä todistaa myös teidän innostuksenne tänään alotetuissa jatkokursseissa. On sentähden hyvä, että me tänä iltana myöskin puhumme vähäsen tietojen lisäämisestä.

Me tiedämme, että Suomessa, isäimme maassa, on neljättätuhatta kuuromyökkää. Moni heistä on saanut käydä koulun ja moni vielä käy koulua. Mutta paljo on myös koulunkäymättömiä. Me luulemme, että hekin mielellään olisivat tahtoneet tulla kouluun, käydä koulua ja oppia siellä hyödyllisiä asioita. Mutta koulun ovia he eivät ole saaneet avata, sillä ennen Suomessa oli vähä km. kouluja. Kun me ajattelemme heitä, niin me tunnemme itsemme onnellisiksi. Minkätähden? Sentähden että me olemme saaneet käydä koulun. Meille on avattu tiedon lähteet, meille on annettu, opetettu koulussa monellaisia tietoja. Me muistamme vielä, että Josef oli hyvä veljillensä. Ja kun

veljet lähtivät matkalle, niin he saivat paljo viljaa säkkeihinsä. Samalla tavalla tämä koulu on ollut teille hyvä. Samalla tavalla te olette saaneet koulusta viljaa — hyödyllisiä tietoja sekä olette saaneet oppia hyviä tapoja. Kiitollisella mielellä te jätitte koulun, jossa 8 vuotta ilolla kävitte. Te menitte sitten elämän kouluun toivehikkain mielin ja ajatuksin. Toiset teistä ovat olleet koulusta poissa jo kauvan, toiset taas vähän aikaa. Tällä ajalla kotona ja elämässä te olette huomanneet, että kaikki tiedot ovat hyvää, kallista omaisuutta. Te olette myös huomanneet, että niitä ei saa unhoittaa. Kaikki vanhat tiedot täytyy muistaa ja oppia uusia tietoja lisää. Koulusta on myös annettu teille päästötodistus. Siinä on mainittu monta oppiainetta. Mutta jos te ette enää tahdo niitä muistaa, niin pian kaikki tiedot katoovat muistista, jäävät unholaan. Onko tämä totta? On! Koulussa te olette saaneet vahvan pohjan oppimisessa. Tälle pohjalle meidän täytyy rakentaa eteenpäin, antaa uusia tietoja.

Kokemuksesta te tiedätte, että elämä on taistelua maailmassa. Sentähden tulee tehdä työtä kovasti. Ja jokaisen ihmisen täytyy aina taistella, että hän pysyisi siveellisenä ihmisenä. Tässä taistelussa ihminen tarvitsee aseita, ei pyssyjä, ei miekkoja, vaan *tietoa* ja *taitoa*. Nämä aseet antavat voimaa. Näiden aseiden avulla työ onnistuu ja menestyy hyvin. Ja Jumala siunaa silloin rehellistä työtä.

Me voimme myös sanoa, että tiedot ovat niinkuin kaukoputki, jolla näkee kauvas. Me voimme nähdä tietojen avulla paljo asioita. Ja kun me ymmärrämme niitä, silloin me taas olemme iloiset ja tyytyväiset. Ja mitä enemmän me opimme ja tiedämme sitä rikkaammaksi muuttuu meidän elämämme. Me emme tee työtä enää ikävällä mielellä vaan ilolla. Me myös silloin opimme ymmärtämään, että työn tekeminen on meidän pyhä velvollisuutemme. Me opimme myöskin kunnioittamaan ja arvossa pitämään työtä.

Jokainen tietää, että me tarvitsemme joka päivä ravintoa. Jos me emme syö ja juo, niin ruumiimme kuihtuu ja viimein kuolee. Ruumis on osa meistä. Toinen osa on ihmisen henki, joka on kalliimpi kuin ruumis. Ihmisen henki myös tarvitsee ravintoa. Se tarvitsee tietoja. Ihmisen sielu tarvitsee ravintoa Jumalan

sanasta. Koulussa on ennen opetettu, että Jeesus sanoi: »Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, mutta jokaisesta sanasta, kuin Jumalan suusta lähtee.» Kaikki ihmiset eivät ymmärrä, mitä tämä lause merkitse. Ja sentähden monet heistä ovat tyytymättömiä.

Kaikki me tiedämme, että kukka kasvaa mullassa. Kukan hoitaja antaa sille vettä ja uutta multaa. Kukka ei kasva pimeässä. Sen täytyy saada valoa ja auringon paistetta ja lämpöä. Ihminen on niinkuin kukka. Hänen täytyy myös saada valoa — tietoja. Ja kun ihminen saa tietoja, niin silloin henki, sielu kasvaa. Silloin hänen on hyvä olla ja hän on tyytyväinen.

Tällä tavalla me nyt olemme puhuneet siitä, että on kovasti hyvä hankkia tietoja.

Mutta mitkä tiedot ovat meille hyviä ja hyödyllisiä? Vastaaamme: Kaikki sellaiset tiedot, jotka puhuvat meille Jumalasta ja Jumalan hyvydestä. Kaikki sellaiset tiedot, jotka tekevät meidät hyviksi ihmisiksi. Kaikki sellaiset tiedot, jotka opettavat meitä rakastamaan oikeutta ja totuutta. Oman äidinkielemme oppiminen ja osaaminen on meille kallis, se on meille sydämen asia. Oman isänmaamme historiaa ja yhteiskunta asioita on meidän aina opittava tuntemaan. Samalla tavalla sen maantietoa, luontoa, elinkeinoja y. m. Me emme saa unhoittaa, että tyttöjen on opittava talousasioita. Onhan hyvin hyvä taitaa keittää maukasta ja halpaa ruokaa sekä tietää, mitä ostaa j. n. e. Kaikkien olisi myös hyvä osata piirustaa vapaasti luonnon monellaisia esineitä. Tätä taitoa useimmat teistäkin tarvitsevat jokapäiväisessä työssään. Emme myöskään saa unhoittaa raittiutta, joka taistelee juoppoutta ja epäsiiveellisyyttä vastaan. Ja lopuksi mainitsemme, että kaikki hyvät tiedot ovat opittavia.

Nyt voinee joku sanoa, että ihminen tulee ylpeäksi, kun hän saa paljon tietoja. Onkohan tämä totta? Tämä ei ole totta! Jokainen ihminen, joka on ylpeä tiedoistaan, on tuhma ihminen. Kun ymmärtäväinen ihminen on oppinut, saanut tietoja, niin hän huomaa, että vielä on paljon vatedes opittava. Hänen mielensä ei silloin ole ylpeä, vaan nöyrä. Kaikki viisaat miehet ja naiset maailmassa ovat olleet hyvin nöyriä. Me muistamme myös että Jeesus oli viisas ja hän ei milloinkaan ollut ylpeä.

Nyt te voitte kysyä, milloinka voidaan hankkia tietoja? Te voitte sanoa, että täytyy tehdä työtä, ei ole aikaa lukea. Tämä on kyllä totta. Mutta työn loputtua, kaikilla on aikaa. Kun meillä on oikea halu ja innostus oppimiseen, kun meillä on tiedon jano, niin meillä myös on aikaa. Ja silloin me myös opimme ja opimme ilosella mielellä. Te olette kaikki jättäneet työnne kotiinne ja tulleet tänne vanhaan kouluunne oppimaan lisää. Tämä todistaa, että teillä on vielä tahtoa ja intoa oppimiseen päivittäin, viikottain. Näinä päivinä te saatte täällä tietoja, mutta tässä ei ole vielä paljo. Sentähden tulee jokaisen taas kotonaan jatkaa oppimista. Jokaisen sydämessä täytyy asua voimaa ja tulta, intoa, jotka nostavat valoon, oppimaan tietoja! Käy lainakirjastoon! Ota sieltä hyviä kirjoja. Lue, ajattele niitä! Silloin sinun on hyvä olla, sinä olet tyytyväinen ja aikasi kuluu hauskesti.

Hyvät oppilaat! Ulkona on nyt talvi. Mutta täällä sisällä on kevät. Te olette ihmiselämän keväässä. Me tiedämme, että keväällä täytyy tehdä paljo työtä, täytyy kylvää siemeniä, että syksyllä voidaan niittää ja leikata eloa. Kylväkää, tehkää työtä, oppikaa elämänne keväässä! Nyt on oikea aika. Jumala, jolta kaikki hyvyys tulee, antakoon kylvöllensä siunauksensa ja menestyksensä!

Kuuromykät, nouskaamme alkoholia vastustamaan!

Helmikuun alussa levisi tieto, kuin ukkosen lyömänä, että *kieltolaista* tällä kerralla vielä ei tulekaan mitään, sentähden että se on senaatissa hylätty. Kieltolakia ei siis nyt saada, kieltolakia, jota niin kauvan on hartaasti odotettu ja toivottu.

Mikä kauhea viesti! Mikä toivomusten pettymys! Miten katkeraa on sitä kuulla ja ajatella! Kauheata ja katkeraa tosiaan!

Väkijuomia, alkoholia ei siis poisteta maastamme, niitä ei estetä kieltolain kautta valmistamasta ja myymästä. Vaan ne saavat edelleenkin vapaasti olla kansan myrkyttäjinä, eli ihmisiä myrkyttä-

mässä. Vapaasti ne saavat yhä edelleen levitä kaikkialle jokaiseen paikkaan, vieläpä kaukaisiinkin synkkiin salokorpiin, minne ihmisasutus suinkin on raivannut tiensä; tuoden muassaan kirotusta ja hävityksen kauhista. Alkoholit (väkijuomat) tuo muassaan köyhyyttä, kurjuutta, sairautta ja kyyneliä, tappeluja, kotien rikkoutumisia ja muita sydäntäsärkeviä murhenäytelmiä, esim. murhia, hulluutta y. m. Yhä edelleen saa alkoholi viedä niin nuoria elämänhaluisia, punaposkisia, kuin vanhojakin raihnaisia, harmaahapsisia varhaiseen hautaan, tai vankilan kaameihin tyrmiiin, vaivastaloihin ja hulluinhuoneisiin kitumaan. Monen monta elämänhaluista nuorukaista saattaa yhä alkoholin vaikutuksesta sortua rikollisuuden ja irstailun liukkaille teille, kuin ennenkin. Monet tuhannet viattomat äidit ja lapset saavat edelleen kärsiä ja itkeä katkeria kyyneliä, sanoisinko verikyyneliä alkoholin tähden.

Olisi mahdotonta luetella kaikkia niitä tuhoja ja hirmutöitä, joita alkoholi on tehnyt ja tulee vieläkin tekemään. Mutta mitä se kaikki koskee niiden sydämiin, joiden käsissä kieltolaki hyljättiin? Se ei liikuta heitä, ei vähimmässäkään määrässä. Heillä olisi ollut valta hyväksyä kieltolaki, mutta sitä he eivät tahtoneet. Näin saa alkoholi edelleen pysyä kaikkivaltiaana hirmuvaltiaana Suomen kansan hartioilla, jonka edessä jokaisen täytyy sortua, ellei hän omaksu lujaa tahtoa ja tarmokasta itsensähillitsemistä.

Minä toivoin paljon kieltolaista, mutta nyt se toivo petti. Varmaan oli kuuromyökkäin joukossa paljon kieltolain toivojia. Katkeraa on toivojen pettymys. Itse olen raitis ja toivoin juoppojenkin kuuromyökkäin pakostakin tulevan raittiiksi kieltolain voimaan tultua. Nyt ei siitä tule mitään. Minut on vallannut katkera viha ja suuttumus kieltolain hylkäämisestä. En voi enää olla välinpitämätön, vaan minä tulen voimani ja kyyni mukaan vastustamaan alkoholia ja kuuromyökkäin keskuudessa ilmenevää juoppoutta. Minä vihaan ja inhoan alkoholia, mutta vielä enemmän minä inhoan kieltolain tappajia, niin kauvan kuin Suomella ei ole kieltolakia, joka poistaisi kaikki alkoholijuomat Suomesta.

Nyt jos koskaan on meidän kuuromyökkäin entistä voimakkaammin ja entistä tarmokkaammin taisteltava alkoholia ja juoppoutta vastaan! Meidän on tehtävä itsellemme selväksi alkoholin

vahingolliset seuraukset. Se käy päinsä lukemalla raittiuskirjallisuutta. Jokainen km. pitääköön velvollisuutenaan ja kunnianasiaanaan hankkia itselleen raittiuskirjallisuutta ja ahmia niistä tietoja alkoholin turmiollisuudesta, sillä tieto on valtaa, tieto on voimaa ja se tieto on paras ase juoppoutta vastaan. Hyvä olisi myös, että lahjakkaimmat km. opastaisivat heikkolahjaisempia km. tässä tärkeässä asiassa.

Toinen vaikuttava ase juoppoutta vastaan olisi juomalakko. Se käy päinsä seuraavasti. Kaupungissa esim. kuuromykät muodostavat seuran, jonka tarkoituksena on panna toimeen juomalakko. Laaditaan juomalakkosääntö, joka velvoittaa, joko pienen sakan uhalla tai ilman sitä, jokaisen säännön alle nimensä kirjoittaneen km. lupautumaan olla nauttimatta minkäänlaisia väkijuomia eli pysymään ehdottomasti raittiina. Säännön alle on jokaisen läsnäolevan km. kirjoitettava nimensä, kuitenkin on hänen, ensin luvattava noudattaa säännön määräämiä ehtoja. Hyvä olisi että raittiitkin km. siis naisetkin liittyisivät juomalakkoon, ellei muuten, niin ainakin esimerkiksi »kohtuullisille» ja juopoille kuuromykille, sillä esimerkki vaikuttaa paljon. — Suotavaa olisi, että joku kuuromykkäin asiaa harrastava lämminsydäminen henkilö ottaisi ajaakseen juomalakkoa km. keskuudessa paikkakunnallaan. — Ryhdytään siis oikein miehissä ja naisissa juomalakkoon. Siten voimme pysyä erillään väkijuomista. Kaikki ne väkijuomat jotka kuuromykät muuten ostaisivat, jääkööt kernaasti kapakoitsijoille ja kauppiaille itselleen juotaviksi. Me emme saa enää huolia heidän myrkyllisistä väkijuomistaan, joilla he vain koettavat itseänsä rikastuttaa ja meitä myrkyttää!

Pois siis väkijuomat kuuromykkäin keskuudesta! Alas alkoholi ja kapakat! Eläköön raittius; eläköön juomalakko Suomen kuuromykkäin keskuudessa!

Pohjantähti (km).

Keittokurssit kuurom. naisia varten Helsinkiin.

Hullutuksia! huudahtatte varmaan taas. Onhan Pieksämäellä sitä varten koulu, että km. naiset oppisivat keittämään

ruokaa. Mutta siellä on liian pitkä oppiaika. Nykyään täytyykin tyttöjen mennä kouluun 7 vuoden vanhoina. Siinä iässä tytöt tuskin osaavat potaattia kuoria. Sitten ikä luisuu ahkerassa koulutyössä 18 vuoteen. Nyt täytyy etsiä toimeentulo, tai joku onnettaren suosikki pääsee lisää oppimaan Useammat kuurom. tytöt siirtyvät kaupunkeihin ja tulee heistä ompeliattaria, tehtaan työntekijättäriä, y. m.

Yks, kaks, joutuvat he sitten kihloihin ja naimisiin. Sitten tulee ottaa oman kodin ohjat käsiin. Mikä vastuunalainen toimi. Ennen tyttönä oli koko ruokakysymys kaikkein helpommasti ratkaistu. Asunnon emäntä keitti kahvia, jota ostetun pullan kanssa särpi pari kuppia.

Aamiaiseksi oli myös pari, kolme lihavaa voileipää.

Päivällisen sai niin halvalla ruokapaikasta. Illalla ei juuri ennättänyt ajatella syömistä, sillä silloin pääsee vieraisiin, tai yhdistykseen, teatteriin, y. m. iloihin. Niin kulki elämä levollisesti vuodesta vuoteen, kunnes sattui saamaan oman kodin. Olkoon ruokapaikoissa miten hyvää ja halpaa ruokaa tahansa, aviomies mieluummin syö oman vaimonsa keittämää ruokaa. Oman vaimonsa leipoma leipä maistuu makialle, sillä on omituinen kodikas maku. Kun vaimo osaa laittaa hyvää ruokaa halvoista raaka-aineista, lisää se kodin onnea ja säästää monia kirkkaita markkoja miehen lompakkoon. Puhumattakaan siitä, ettei mies ikävöi kapakkaan. Siis esittäisin, että Suomen kuurom. liitto myöntäisi apua, tai kustantaisi koko kurssit, niin että Helsinkiin saataisiin pari kuukautta kestävä ruuanlaittokurssit, joihin ulotettaisiin pääsö myös halukkaille maaseudun kuurom. naisille. Osoittaakseni, ettei aatteeni tarkoitus ole työntää muita oppiin ja jäädä itse ulkopuolelle, olisin itsekin valmis tulemaan niihin kursseihin oppilaaksi.

Kun ruokaa keittää on se luonnollisesti myös syötävä. Voisihan kuurom., jotka syövät ruokaloissa kurssien aikana syödä kuurom. naisten keittokursseissa.

Tunnen muutamia kuurom. naisia, jotka ovat käyneet ruuanlaitto-opissa kuulevien keralla, mutta heitä on liian harvoja. Uskaltaisin siis esittää, että joku kuuromyökkäin *tosiystävä* ottaisi asian ajettavakseen. Luulin, että Suomen kuurom. liitto ottaisi

kaikki kuurom. parasta tarkoittavat aatteet omikseen; ehkä erehdyin, en tiedä. — —

Orimattilassa marrask. 1908.

Hulda Hakola.

Matkamuistelmia.

Kun paljon kulkee, niin paljon näkee. Paljon saavat kuuromykkäin matkapapit kulkea. Paljon kuuromykkiä näkevät. Monta iloista, hauskaa kokemusta saa tehdä. Mutta myös monta surullista, sydäntä särkevää. Kerron tässä pienen, sangen surullisen muistelman matkan varrelta.

Olin matkoilla, kun sain kirjeen, jossa minua pyydettiin S:n pitäjään erään sairaan kuuromykän Kallen luo. Kirjeessä mainittiin, että Kalle makasi keuhkotaudissa hyvin huonona. Mainittiin myös, että lähin asema oli O:n asema. Siitä pitäisi hevosella matkustaa S:n kirkolle ja sitte torppaan, missä Kalle asui. Peruutin pari matkaa, joista jo ennen olin ilmoittanut ja lähdin S:iin. Junalla ajoin O:n asemalle. Siitä hevosella S:n kirkolle. Matkaa asemalta kirkolle oli 60 km. — Majatalojen hevoset ovat useimmiten laiskoja. Niin nytkin. Sentähden matka kesti kovin kauvan. Vasta kello 6 illalla olin kirkolla. Siellä kuulin että vielä oli kirkolta ainakin 15 km. Kallen kotiin. Kirkonkylän majatalon ainoa hevonen oli kyydissä. Piti toisesta talosta hakea hevonen. Se viivytti paljon. Kun vihdoin taas päästiin matkaan oli jo myöhä ilta, kahdeksatta kävi kello. Eikä tuntenut edes kyytimies tarkoin tietä Kallen torppaan. »Käydään jostakin talosta tien varrella kysymässä», sanoi vain. Ja niin lähdettiin matkaan.

Hyvää kyytiä ajettiin pimeässä yössä. Aluksi kulettiin maan tietä, mutta sitten poikettiin kapealle syrjätielle, joka vei synkään korpeen. Ihmisasuntoja ei näkynyt missään. Metsää, suota, rämettä vain. Tulee vihdoin sentään talo. Siitä kyytimies tahtoo kysyä tietä. Talossa jo nukkuvat. Kyytimies rytyyttää ovea. Se avataan ja mies pääsee sisälle. Siellä neuvottiin, että »pitää ajaa tästä talon nurkan ohi, pian tulee toinen talo; pyytäkää siitä opas, muuten ette osaa Kallen torpalle; se on niin synkässä kor-

vessa». Neuvot saatua ajamme eteenpäin. Ajamme ja odotamme taloa. Mutta sitä vain ei kuulu ei näy. Jo arvelee kyytimies, että ehkä ajamme väärää tietä. Aikoo jo kääntyä takaisin. Päättämme kuitenkin ajaa vielä jonkun matkaa. Ja iloksemme näemmekin tulen tuikkivan pienestä tuvasta. Se ei tosin ollut talo, johon meitä oli neuvottu. Olihan vain pieni, kurja mökki. »Mutta kun sieltä tulta tuikkii, niin tottapa ihmisiäkin on», tuumimme ja astumme sisälle. Kurja oli mökki, ahdas ja likainen. Suuressa takassa, joka ei ollut tiilistä, vaan tavallisista kivistä tehty, paloi tuli. Takan vieressä istui vanha eukko ja poltteli piippua. Vielä vanhempi ukko loikoi rahilla. Muita asukkaita ei mökissä ollutkaan. Kerromme asiamme ja kysymme tietä Kallen torppaan. Kuulemme, että olemme ajaneet aivan väärään. »Pitää kääntyä takaisin äskeiseen taloon ja sieltä ajaa aivan toista tietä», selittää ukko. Tieto ei ollut suinkaan hauska. Myöhä jo oli ja kiirekin. Seuraavana päivänä piti taas olla O:n asemalla.

Pyysin ukkoa oppaaksi. Ja ukko suostui. Ketteränä kuin orava, vaikka olikin jo yli 80 vuotta vanha, kiepsautti ukko ylös, sipasi turkit selkäänsä ja niin lähdettiin. Emme tarvinneetkaan palata takaisin. Ukko kuletti meidät, vaikka oli pimeä kuin pussissa, suoraan läpi korven. Tietä ei näkynyt yhtään. Minulla oli mukana pieni sähkölyhty. Koitin sillä valaista. Mutta ukko sanoi: »pane pois se lamppusi, minä näen omilla silmillä paremmin». Ja eteenpäin päästiin.

Tultiin vihdoinkin pienelle torpalle. Se oli Kallen koti. Aivan yksinäinen mökki kaukana korvessa. Torpan asukkaat jo nukkuivat. Koputimme ovelle. Hetken päästä ovi aukeni ja astuimme sisälle. Nyt olin matkani perillä. Siinä makasi sairas sängyssä, makasi niin sikeästi, ettei edes herännyt, kun tupaan astuimme. Katselin häntä, kasvot olivat pöhöttyneet, samoin kädet. Lyhyttä oli hengitys. Taudin, tuskan ilme kuvastui kasvoilla. Pieni lamppu paloi tuolilla sängyn vieressä. Se paloi silloinkin kun kaikki nukkuivat siltä varalta, että sairas heräisi ja tarvitsisi apua. Pari pientä lasta makasi lattialla. Ainoa, joka torpan väestä oli valveilla, oli emäntä. Hän alkoi kertoa elämästään, lapsistaan, kuuromykästä pojastaan. Kertoi ja itki. Emäntä oli

leski. Mieheensä oli ollut torppari. Lapsia oli useita, nuorin niistä kuuromykkä, Kalle poika. Isä kuoli. Yksin jäi äiti monen lapsensa kanssa. Puutetta oli, nälkää nähtiin. Jumalan avulla päästiin kuitenkin eteenpäin. Lapset kasvoivat isoiksi. Kalle poika saatiin kuuromykkäinkouluun. Kävi koulunsa läpi ja sitte tuli kotiin. Toiset lapset olivat jo menneet maailmalle. Tytöistä yksi meni naimisiin. Sai huonon miehen, joka hylkäsi vaimonsa ja kaksi lastansa ja meni teille tietymättömille. Vaimo toi lapsensa vanhan äitinsä hoitoon ja meni itse työtä ja ansiota etsimään muualta. Niitä, tyttären lapsia olivat ne kaksi, jotka latialla nukkuivat. Yksi pojista matkusti Amerikkaan, toiset kiertelivät omassa maassa. Niin hylkäsivät kaikki kuulevat lapset emonsa, unohtivat äitinsä.

Ainoa lapsista, joka äidistä välitti, oli nuorin, kuuromykkä. Yhdessä tekivät työtä äiti ja poika. Hoitivat torppaa, kävivätpä muissa pitäjissäkin työssä, ojaa kaivamassa, heinässä, aina yhdessä. Hyvin alkoivat jo tulla toimeen. Kaksi lehmää ammui navetassa, hevonenkin hirnui tallissa.

Eräänä päivänä saapui Amerikassa ollut poika kotiin. Rupesi asumaan yhdessä äidin ja Kallen kanssa. Kolmisin tekivät niin työtä jonkun aikaa. Mutta kun oli kulunut aikaa vuosi, pari, sanoi Oskari — niin oli Amerikassa käyneen pojan nimi — läh-tevänsä hiukan Helsingissä käymään. Otti torpan hevosen ja käräyt. Lupasi ajaa hevosella asemalle, jättää hevosen sinne ja paluumatkalla tulla taas samalla hevosella kotiin. Oskari meni, mutta ei palannutkaan takaisin. Äiti ja Kalle odottivat ja odottivat, Oskari ei vaan tullut. Ei myöskään hevonen eikä käräyt. Perästäpäin sai äiti kuulla, että Oskari oli mennyt Amerikkaan ja myönyt matkalla hevosen ja käräyt matkarahoikseen. Sellainen poika on sydämetön konna.

Suuri oli suru torpassa, kun julma poika niin lähti ja vei vielä hevosen ja käräyt. Mutta vielä suurempaa surua saatiin kokea. Kalle tuli kipeäksi. Valitteli rintaansa. Käytiin kyllä lääkäriissäkin, mutta apua ei tullut. Kallessa oli keuhkotauti. Syksyllä oli jo pakko laskeutua kokonaan vuoteelle. Kalle parka huononi huononemistaan. Ja nyt tuntui loppu jo olevan lähellä.

Sellainen oli torpan emännän kertomus. Surullinen se oli.

Sydäntä särkee, kun sellaista kuulee. Kyynel puhkee silmään ja tekee mieli kysyä miksi, miksi?

Emännän kertoissa oli jo Kallekin herännyt. Ihmettelee ensin, ketä tuvassa on. Mutta kun viiton olevani kuuromyrkäin pappi, kirkastuu Kallen katse ja hän yrittää nousta istualle. Vaikeata on nousta. Puhelemme sitten synnistä ja armosta ja Vapahtajasta, joka armoa janoovaa, apua etsivää ei hylkää. Armoa tarvitsee Kallekin. Synnin taakka painaa. Ja toivomme on, että hän armon ja autuuden Vapahtajassaan löytääkin. Halunsa on myös saada vielä ennen kuolemaansa Herran pyhää Ehtoollista. Annan sitä hänelle. — Vuoteelleen painuu sitten Kalle. Väsyttää jo häntä kovasti. Kamala yskä koko ajan häiritsee ja kiusaa. Vuoteelleen painuu poika rukka, painuu odottamaan sitä hetkeä, jolloin tämän elämän vaivoista saa muuttaa sinne, missä ei enää ole kipua ei tuskaa, ei surua eikä kyyneleitä.

Aamupuolessa oli jo yö, kun Kallen torpan jätin. Liikuttava on sellaisessa tilaisuudessa ero, kun varmasti tietää, ettei tässä elämässä enää toisiaan tapaa. Sellaiset hetket opettavat paljon.

Usein muistuu mieleeni yksinäinen torppa S:n erämaassa, usein on mielessäni itkevä äiti ja kuolemataan odotteleva Kalle.

K. A. Nyman.

Urheilun alalta.

Helsingin km:n voimistelu- ja urheiluseura 5 vuoden vanha.

Viime tammik. 23 päivänä oli 5 vuotta kulunut siitä, kuin Helsingin km:n voimistelu- ja urheiluseura perustettiin. Tämän tapauksen muistoa vietettiin pienellä juhlalla ja juhlaillallisilla M. M.-lauluseuran huoneustossa tammik. 23 p. kl. 8 i. p. Juhlassa oli kaikkiaan 45 osanottajaa. Kunniavieraiksi oli kutsuttu Yliopiston voimistelunopettaja, professori V. Heikel, opettaja, maisteri A. Vartiainen, sekä Suomen ensimmäinen km.-urheilija, suutari Hj. Lovén Viipurista.

Juhlaillallisissa pidettiin useita puheita. Puheenjohtaja O.

Vetzell ensin lausui osanottajat ja varsinkin kunniavieraat tervetulleiksi. Erityisessä puheessa kiitettiin sitten prof. V. Heikel'iä siitä, että hän oli antanut voimistelusalinsa km. voimisteliijoille käytettäväksi 2 vuoden aikana seuran alottaessa työtänsä, sekä koulupihansa vapaaurheilua varten kesällä. Vielä pidettiin puhe Hj. Lovén'ille. Hänelle annettiin kaunis kunniakirja, jolla hänet otettiin Helsingin km:n V. ja U. seuran kuniajäseneksi. Seuran jäsenille annettiin 5-vuotisjuhlan johdosta muistomerkki rinnassa kannettavaksi.

Sähkösanomia oli juhlaan lähettänyt: »Hephata»-yhdistys Tukholmasta, »Surd» Göteborgista, »Kuurojen urheiluklubi» Bergenistä, »Kuurojen voimistelu ja hiihtoseurat» Kristianiasta, »Døfstumania» Köpenhaminasta.

Sähkösanomat luettiin.

Juhlasta saimme sen käsityksen, että seuramme on elinvoimainen ja innokas. Sen on kyllä täytynyt paljon taistella taloudellisen puutteen y. m. vaikeuksien kanssa, mutta kuitenkin on sen työ edistynyt.

»Voimistelu ei ainoastaan kehitä ruumista vaan se kehittää ja jalostaa myöskin ihmisen sielua, saattaa ihmisen ajatukset terveiksi ja hänen tahtonsa voimakkaaksi.»

Kesäkoulu kuuromykille.

Opettajattaret Kuopion k. m. koulussa aikovat heti kevätlukukauden loputtua pitää Kuopiossa pienen jatkokurssin eli kesäkoulun tämän koulun entisille oppilaille. Sekä poikia että tyttöjä vastaanotetaan. Oppilaiden pitäisi saapua kuopioon 29 p. toukokuuta. Toivottavasti Pastori H. Nyberg Helluntaipyhinä voi pitää heidän kanssaan jumalanpalvelusta. Arkipäivinä on aikomus opettaa noin 5 tuntia päivässä uskontoa, suomen kieltä, laskentaa, maantietoa y. m. hyödyllisiä tietoja. Tyttöillä olisi myöskin käsitöitä.

Koulun johtaja toivoo voivansa hankkia vapaalippuja rautatiellä kesäkoulun oppilaille ja myös toivotaan, että heille voidaan antaa asuntoa koululla ja ruokaa ilman maksua. Tämä kurssi

loppuisi jumalanpalveluksella kesäkuun 14 päivänä. Ne kuuromykät, jotka tahtovat ottaa osaa tähän kesäkouluun, kirjoittakoot ollekulle opettajattarelle Kuopiossa Maaliskuulla taikka Huhtikuulla. Ilmoittakoot silloin myös omat osotteensa, niin että voi lähettää rautatieliiput heille.

Moneen vuoteen ei ole sopinut pitää tällaista kesäkoulua Kuopiossa. Toivomme, että monet entiset oppilaat nyt voivat tulla uudestaan tietoja hankkimaan ja samalla kertomaan elämänvaiheistaan entisille opettajille ja tovereille.

Älkää sanoko: en lähde tänä kesänä, mutta ensi kesänä lähtisin.

Kesäkoulua pidetään harvoin eikä joka vuosi.

Tietoja kotimaasta.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Vaasan piirin vuosikokous pidettiin helmikuun 24 p. Vuosikertomuksesta kävi ilmi, että yhdistys on innolla toiminut piirinsä kuuromykkäin hyväksi. Erittäinkin Vaasan kaupungissa asuvista kuuromykistä on se pitänyt hellää huolta. Heitä varten on vuokrattu huoneusto, jossa kuuromykät saavat kokoontua lauantaisin ja sunnuntaisin. Lauvantaisin on syksystä saakka kuuromykkäin keskuudessa työskennellyt ompeluseura, johon useat auttajayhdistyksen jäsenet ovat ottaneet osaa. Sunnuntaisin on säännöllisesti ollut hartaushetki. Päivän saarnatekstiä on viittomakielellä selittänyt ruustinna E. Sandström, milloin matkapappi ei ole ollut paikkakunnalla. Useita juhlia ja huvimatkoja on puuhattu. Ja paria kuuromykkää on yhdistys tuntuvalta raha-avulla avustanut, toimittanut toisen, joka on tullut melkein sokeaksi, Helsingin sokeain työkouluun ja toisen juoppoparantola Turvaan. -- Toimikunta on vuoden kuluessa kokoontunut 11 kertaa. Puheenjohtajana on ollut pastori O. Ahlström, varapuheenjohtajana neiti A. Kronman, kirjuri rouva A. Forselius rahastonhoitajana herra O. Sundgren ja toimikunnan muina jäseninä neidit E. Levón ja A. Karivirta. Yhdistyksen tilit osoittivat, että tuloja on ollut 1,210 mk. 86 p. ja menoja 1,062 mk. 76 p., joten säästöä kassassa on 148 mk. 10 p. Jäseniä yhdistyksessä on nykyään 254.

Toimikunnasta erosivat neidit E. Levón ja A. Karivirta; molemmat ovat muutaneet pois paikkakunnalta. Heidän sijaansa

valittiin kauppias A. Fahler ja pastori Nyman. Puheenjohtajakseen valitsi toimikunta uudelleen pastori Ahlströmin, varapuheenjohtajaksi neiti Kronmanin, rahastonhoitajaksi herra Sundgrenin, sekä kirjuriksi herra Fahlerin. — Suokoon Jumala Siunauksensa yhdistyksen työlle tänä uutenakin vuotena.

Perhe uutisia. Kuuromykkäpariskunnalle Sofia ja Emil Nes-teelle Vaasasta syntyi tammikuun 9 p. terve tyttö. Tyttö sai pyhässä kasteessa nimekseen Ester Anna.

Tapaturma. Ikävä tapaturma tapahtui Vaasan puuvilla-tehtaalla viime tammikuun 11 p. Kuuromykkä tehtaalainen Hanna Anttikoski loukkasi pahasti oikean kätensä rullakoneessa. Yksi sormi meni kokonaan poikki. Anttikoskea hoidettiin ensin tehtaan sairaalassa. Nyt hän on jo päässyt kotiin, mutta pitkä aika kulunee ennenkuin työhön kykenee. Muistakaa olla varo-vaisia varsinkin tehtaissa!

Kuollut. Tammikuun 15 p. kuoli Vaasan lääninsairaalassa räätäli Kustaa Severus Hoskari. Hoskari sairasteli jo kauvan aikaa. Pari kuukautta makasi hän vuoteenomana kotonaan Alavuudella. Vietiin sitten lääninsairaalaan. Lääkäri teki leikkauksen, mutta Hoskari ei parantunut vaan pian leikkauksen jälkeen kuoli. Tautinsa oli syöpä, eli koi. Vainaja oli kuollessaan 40 vuoden. 6 kuukauden ja 16 päivän vanha. Hän jätti jälkeensä vaimon ja kaksi lasta. Hoskari oli tunnettu siivoksi mieheksi. Ankarassa taudissa kauvan aikaa kituessaan oppi hän myös etsimään turvaa Vapahtajaltaan. — Kerran pitää meidänkin kuolla. Olemmeko valmiit?

Pastori Nyman kävi katsomassa sairasta hänen kodissaan Alavuudella, sekä antoi hänelle H. p. ehtoollisen.

Läntisen piirin matkapappi K. A. Nyman matkustaa *maaliskuussa* seuraavissa paikoissa: 2 p. Lapualla, 4 p. Kauhavalla, 6 p. Lappajärvellä, 8 p. Alajärvellä, 10 p. Vimpelissä, 12 p. Vetelissä, 14 p. Halsualla, 16 p. Lestijärvellä, 18 p. Toholammilla, 21 p. Lohtajalla, 23 p. Kalajoella, 25 p. Pyhäjoella, 28 p. Alavieskassa, 30 p. Nivalassa.

Kuuromykkä torppari Matti Kontteli ja vaimonsa Amalia Kuortaneelta olivat haastetut todistajiksi Alavuuden kärkeille tämän kuun 9 p. Tulkiksi oli kutsuttu pastori Nyman. Riitajuttu kuitenkin päätettiin ilman todistajia. Todistajat tekivät siis turhan matkan.

Tietoja kuuromykistä. Puuseppä Vihtori Mäkelä on muuttanut Paimiosta Huittisiin, jossa hän tekee työtä kotitalossaan.

— Puuseppä Armas Vilkki on työn vähyiden vuoksi muuttanut Paimiosta takaisin Turkuun, jossa hän toivoo taas saavansa puusepän työtä. — Puuseppä Heikki Vieno pääsee työhön ensi Huhtikuussa Turun puuteollisuus-osakeyhtiön työpajaan.

Hauskan iltaman toimeenpani Turun km. raittiusyhdistyksen huvitoimikunta helmik. 7 p:nä. Ohjelmassa, jota oli kokoontunut katsomaan paljo k. mykkiä, oli taikalyhtykuvia, kuvaelma, »Juomarin koti» eli Turmiolan Tommin elämä, kertomukset: Juomarin poika, Juoppo ja koira, sekä Erään miehen erehdys ja katumus. Sitäpaitsi oli ohjelmassa leikkiä.

Pastori H. Nyberg matkustaa maaliskuulla: Tuusulassa 9 p., Nurmijärvellä 10 p., Mäntsälässä 12 p., Lammilla 16 p., Tuuloksessä ja Hauholla 17 p., Pälkäneellä 18 p., Sahalahdella 19 p., Eräjärvellä 20 p., Tampereella (luultavasti 25—28 päivinä) ja Sääksmäellä 29 p. Tarkemmin ilmoitetaan kuulutuksilla kirkoissa.

Jatkokurssit Kuopiossa. Kuopion km. koulun opettajat ovat päättäneet pitää jatkokurssit (kesäkoulun) entisille oppilailleen Kuopiossa ensi kesäkuun alussa. Toisessa paikassa tässä lehdessä kirjoitetaan siitä tarkemmin. Ilolla varmaankin tervehtii tätä ilmoitusta moni kin. ja päättää lähteä ensi kesäkuun alussa kesäkouluun Kuopioon. Ajatelkaa nyt tätä asiaa, että hyvin monet entiset Kuopion km. koulun oppilaat taas saisivat kokoontua lisää oppimaan ja vanhoja koulumuistoja uudistamaan Kallaveden kauniissa kaupungissa!

H:gin Kuuromykkään Voimistelu- ja Urheiluseuran vuosikokous oli K. M. Y:n huoneustossa viime kuun 15 p:nä klo 7 i. p. Luettiin v. 1908 vuosi- ja tilikertomus ja tilivapaus myönnettiin johtokunnalle. Sitten toimitettiin johtokunnan vaali. Puheenjohtajaksi tuli E. Karilas, jäseniksi O. Vetzell, A. Jokelainen, K. Helenius ja F. Schoulz, sekä varalle A. Norstedt. Myöhemmin pidetyssä toimikunnan kokouksessa valittiin sihteeriksi A. Jokelainen, taloudenhoitajaksi O. Vetzell ja rahastonhoitajaksi E. Karilas.

Kulunut toimintavuosi oli viides seuran elämässä. Terveelliseen urheiluun on seura jäseniään innostuttanut. Seura on toimeenpannut vuoden kuluessa kaksi eri hiihtokilpailua, kilpauinnin 50 metrin matkalla elokuussa, syysurheilukilpailut, pitänyt yleisen urheilujuhlan K. m. liiton yleisen kokouksen yhteydessä Tampereella, sekä lähettänyt kolme jäsentä puolustamaan seuran mainetta Göteborgin suurissa urheilukilpailuissa. Sen ohella on pidetty kaksi huvi-iltamaa.

Vilpittömän kiitoksen lausuu seura niistä vuokra-apurahoista

joita K. m. yhdistyksen johtokunta on sille antanut. Ne apurahat käytettiin Suom. Normaalilyseon voimistelusalin vuokraan k.-mykkäin voimisteluharjoituksia varten.

Jäsenluku on ollut v. 1908 32. Vuoden kuluessa on 7 muuttanut pois ja liittynyt 10 uutta jäsentä. Seura on liittynyt jäseneksi Suomen Urheiluliittoon viime syksynä.

En voi olla mainitsematta seuramme perustajien joukosta surullisen kuoleman kautta manalan majoille joutunutta Osk. Lummetta. Tekisin ikäänkuin vääryyden, jos en puhuisi mitään tämän lehden lukijoille hänestä. Hän on ollut johtomiesten rivissä viisi vuotta, kannattanut lämpimästi urheiluaatetta ja myös hyvänä urheilijana ottanut osaa moniin urheilukilpailuihin. Hänen muistonsa säilytämme kiitollisessa mielessämme.

Seuramme on myös saavuttanut suurta huomiota Skandinavian k.-mykkäin urheilupiirissä, jopa kuulevienkin joukossa. Sen vaikutuksesta on urheiluaate levinnyt yhä laajemmalle k.-mykkäin keskuuteen, kantaen yhä parempia ja parempia hedelmiä. — Puolestani toivotan pitkää toimintaikaa ja enemmän virkeyttä viisivuotiaalle seurallemme!

Urheilija.

Kuuromykkä-urheilijoille tahdomme suositella tilattavaksi Suomen Urheilulehteä, jonka 1:n vihko on lähetetty meidän nähtäväksemme. Jollei joku yksinään jaksa sitä tilata, niin voivatkin useat liittyä tekemään yhteisen tilauksen. Urheilulehdessä, jonka toimitus on joutunut uusien toimittajien käsiin, tullaan käsittelemään yhä laajemmin ja monipuolisemmin voimisteluun ja urheiluun kuuluvia asioita etupäässä terveydenhoitoa, voimistelua, leikkejä, n. s. yleistä urheilua, painia, uintia, soutua, pyöräilyä, hiihtoa, luistelua y. m. Lehti ilmestyy kaksi kertaa kuukaudessa kumpainenkin numero entisen 32 s:n asemesta 50 sivun laajuudessa muodossa. Kumminkin pysyy tilaushinta entisellään 7 markassa, postimaksut siihen luettuina. Osoite: Suomen Urheilulehden Toimitus, Helsinki.

Siis ylös kaikki Urheilulehteä kannattamaan sekä tilaamalla että lukemalla.

E. K.

Kihloissa.

L. Hirwo. K. Karhu.

Revonlahdella 19. 2. 09.